

Uppståndelse i staden

- Påskens händelser berättade av en orgel

Text: Markus Leandersson

Musik: Maria Löfberg

Berättare: Påsken är kristendomens allra största högtid. Då firar kyrkan att Jesus uppstod. I bibeln berättas om hur Jesus gick med sina lärjungar till Jerusalem. Där blev han tillfångatagen och dödad genom att spikas på ett kors. Bibeln berättar hur han några dagar senare uppstod och mötte sina lärjungar livs levande igen. Det är denna händelse som blev starten på kristendomen. Därför finns det förstås massor av påskmusik. Orgeln är det största och pampigaste instrumentet och är det perfekta instrumentet för att berätta om påskens stora händelse.

Berättare: Jag är här i kyrkan för att göra i ordning lite inför påsk.

Musiker: Jag också faktiskt. Jag ska öva lite med min kompis.

Berättare: Ska vi öva?

Musiker: Nja, jag tänkte inte på dig utan på en annan av mina kompisar.

Berättare: Vem då?

Musiker: Orgeln, här borta. Emanuel. Du vet, ingen kan sjunga så bra om påsken som Emanuel!

Berättare: Jaha, ni ska öva påskpsalmer.

Musiker: Precis. Visste du förresten att Emanuel kan prata också?

Berättare: Va?! Nu skojar du!

Musiker: Inte alls. Jag går bort till Emanuel så kan du ju testa att säga något till honom.

(Musikern går bort till orgeln medan Berättaren funderar ut vad man kan säga till en orgel. Publiken kan hjälpa till att föreslå.)

Berättaren: Hej Emanuel!

① HV Princ 8

Orgel

Berättaren: Hur är läget? Har du det bra?

② Adagio ♩ = 60

HV Solostämman, t ex Ged 8 + Fl 2

Org.

SV Fl 8, 4

Berättaren: Du låter lite ledsen. Har du kanske känt dig ensam hela natten?

3

SV Princ 8

Org.

mp

Berättaren: Jag förstår, men nu är du inte ensam längre. Vi har en hel skolklass med härliga barn här!

4

$\text{♩} = \text{c. } 100$

HV Solostämma, t ex Ged 8 + Fl 2

SV Fl 8, 4

Man II

Org.

Berättaren: Det låter som en riktigt glad påsksång och det passar bra, för snart är det ju påsk, en av årets allra största kristna högtider, och en av de märkligaste. Den handlar nämligen om något helt omöjligt.

5

Adagio $\text{♩} = 60$

SV

RP solostämma, t ex Vox Humana

SV

RP solostämma, t ex Vox Humana

SV

Org.

Berättaren: Javisst, Emanuel, du kan självklart få hjälpa mig att berätta om påsken.

⑥ ♩ = c. 100

Org.

HV Princ 8, 4, 2

Man II

Berättaren: I bibeln kan vi läsa om att alltihop började med att Jesus -

⑦ ♩ = 60

Org.

HV Princ 8, 4, 2

ja, Emanuel, just han! - och hans tolv lärjungar hade vandrat ända från Galileen längs Jordanfloden och sedan upp genom öknen. Nu står de på Olivberget och blickar ut över staden. Jesus bestämmer sig för att rida in i staden på en åsna, eftersom åsnan är ett fredligt djur. Lärjungarna hämtar en åsna till Jesus som genast sitter upp och rider in i Jerusalem. Folket i staden blir glada. De vill att Jesus ska bli deras fredskung. De bryter palmblad från träden, viftar och sjunger "Hosianna"! (*"Hosianna" kan sjungas som i kommande musikstycke*)

⑧ **Hosianna!**

♩ = c. 100

Org.

RP, soloregistrering

SV Fl 8 + 4

HV Trp 8

HV Trp 8

25 *SV Fl 8 + 4* *RP, soloregistrering* *SV Fl 8 + 4*

Org. *RP, soloregistrering* *HV Trp 8* *SV Fl 8 + 4*

30 *RP, soloregistrering*

Org. *RP, soloregistrering* *SV Fl 8 + 4*

33 *Berättaren sjunger:* *Berättaren lär barnen:* *Alla sjunger:* Ho - si - an - na!

Org. *HV Trp 8* *SV Fl 8 + 4* *SV Fl 8 + 4 + 2*

37 Ho - si - an - na!

Org. *1.* *2.*

Berättaren: Jesus rider hela vägen fram till templet. Han stiger av och går in för att be. Men vad får han se? Templet är fyllt av torghandlare och pengaväxlare! – Templet är ju en helig plats, tänker Jesus. Han blir arg, välter borden och ropar: - Här ska vara en plats att be på. Ni har förvandlat templet till ett rövarnäste!

9 **Templet**

♩ = 60

Berättaren klirrar med pengar.

Org.

HV plenum

SV Rörplenum + mixtur

Berättaren klirrar med pengar.

Org.

Atonala cluster över hela svällverkets manual

accel.

Org.

52 *Fingerglissando* $\text{♩} = 60$

Org. *HV plenum*

Berättaren: Översteprästerna och de skriftlärdä är de som bestämmer i templet. De känner sig hotade av Jesus och blir mycket arga på honom. "Tror han att han kan komma hit och bete sig hur som helst", tänker de. De blir så arga att de vill döda honom. Men folket gillar Jesus. Då händer något konstigt och sorgligt. En av Jesu lärjungar, Judas Iskariot,

10 **Adagio** $\text{♩} = 40$ *Berättaren kan klirra sakta med pengarna*

Org. *SV Sal 8 + ev Voix celeste 8*

smyger iväg till översteprästerna och frågar hur mycket pengar han kan få om han hjälper dem att fånga Jesus. Översteprästerna öser upp trettio silvermynt till Judas, som tar emot pengarna. Nu har han blivit en förrädare.

59 *SV Sal 8 + ev Voix celeste 8*

Org.

Berättaren: Några dagar senare, på skärtorsdagen, samlar Jesus sina lärjungar för att fira påskmåltid med dem. Man äter, skrattar och sjunger. Stämningen på topp. Plötsligt säger Jesus något hemskt. - I natt kommer en av er förråda mig, jag kommer att tillfångatas och dödas. Och ni alla kommer att bli rädda och lämna mig ensam.

Petrus, en av lärjungarna,

11 ♩ = 60

Org. *HV Princ 8*

försäkrar att han är väldigt modig och kommer aldrig att svika Jesus. Han visar till och med sitt svärd

12 ♩ = c. 100

Berättaren visar svärdet och hugger i luften

Org. *SV Fl 8 + 4*

Ped Princ 8, Trp 8

men Jesus tittar på Petrus och säger. - Innan tuppen har gällt i morgon på morgonen kommer du att vara så rädd att du tre gånger kommer att ha sagt att du inte känner mig. Det tror inte Petrus på.

Festen fortsätter och efter en stund reser sig Judas och försvinner tyst ut i natten.

13 *Spelas långsamt under texten "Judas reser sig...försvinner tyst ut i natten."*

Adagio ♩ = 40

HV Fl 8

Org. *SV Sal 8 + ev Voix celeste 8*

Jesus vet vart han är på väg. Nu är det natt!

14 Skärtorsdagen

♩ = 60

SV Fl 8 + 4

+ Trem

Org.

RP Solo Rörstämma + Trem

Org.

RP Solo Rörstämma + Trem

SV Fl 8 + 4
+ Trem

Org.

SV Fl 8 + 4
+ Trem

Berättaren: Jesus och lärjungarna går till en park som heter Getsemane. Lärjungarna sätter sig till rätta under träden. Jesus går längre in bland träden för att be. Han är rädd för han vet vad han snart kommer att utsättas för. När Jesus kommer tillbaka till lärjungarna upptäcker han att alla lärjungarna har somnat.

15 Getsemane

♩ = 60

Org.

*HV Princ 16, 8
SV Fl 8 + 4*

Koppel: SV/HV, SV/Ped

3

Detailed description: This is a musical score for an organ piece titled '15 Getsemane'. It features a tempo of quarter note = 60. The score is written for a three-manual organ. The top two staves are grouped together with a brace and labeled 'Org.'. The upper staff is in treble clef and contains a melodic line with a long phrase of eighth notes followed by a half note. The lower staff is in bass clef and contains a harmonic accompaniment of chords and a triplet of eighth notes. The bottom staff is a single bass clef line with a melodic line. The key signature has one flat (B-flat). The registration is specified as 'HV Princ 16, 8' and 'SV Fl 8 + 4'. The coupling is 'Koppel: SV/HV, SV/Ped'. There is a '3' marking above the first triplet in the lower staff.

Berättaren: Jesus väcker lärjungarna. Yrvakna stirrar de ut i den mörka natten. De ser facklor som närmar sig och soldater tränger sig in i Getsemane. Först kommer Judas

16 ^(A) Adagio ♩ = 40

Org.

SV Sal 8 + ev Voix celeste 8

Detailed description: This is a musical score for an organ piece titled '16 Adagio'. It features a tempo of quarter note = 40. The score is written for a three-manual organ. The top two staves are grouped together with a brace and labeled 'Org.'. The upper staff is in treble clef and contains a melodic line with a long phrase of quarter notes. The lower staff is in bass clef and contains a harmonic accompaniment of chords and a long phrase of quarter notes. The bottom staff is a single bass clef line with a melodic line. The key signature has one sharp (F-sharp). The registration is specified as 'SV Sal 8 + ev Voix celeste 8'. There is a '3' marking above the first triplet in the lower staff.

Lugnt och vänligt går han fram till Jesus och kysser honom på båda kinderna. Det är tecknet som han kommit överens med soldaterna om. "Den jag kysser är den ni ska gripa", har han sagt. Soldaterna fångar snabbt Jesus och leder bort honom till Översteprästens palats för att dömas. Lärjungarna flyr i panik.

^(B)

85

HV Fl 4

Org.

RP Fl 4

3

Detailed description: This is a musical score for an organ piece, labeled as section 'B' of piece 16. It starts at measure 85. The tempo is Adagio. The score is written for a three-manual organ. The top two staves are grouped together with a brace and labeled 'Org.'. The upper staff is in treble clef and contains a melodic line with a long phrase of quarter notes. The lower staff is in bass clef and contains a harmonic accompaniment of chords and a long phrase of quarter notes. The bottom staff is a single bass clef line with a melodic line. The key signature has one sharp (F-sharp). The registration is specified as 'HV Fl 4' and 'RP Fl 4'. There are '3' markings above the first triplet in the upper and lower staves.

Berättaren: Inne i översteprästen
Kajafas' palats har Stora Rådet samlats.
(Musiken börjar, några långa mörka toner
skapar stämning.)

Äversteprästen Kajafas pekar på Jesus
och ställer frågan som alla undrat över.
Att påstå att man är Guds son gör man
inte ostraffat. "Nå, Jesus från Nasaret,
Säg oss om du menar att du är Messias,
den levande Gudens son?"
(Det är tyst en kort stund)

17 (A)

Org.

Ackordet byggs upp
sakta under berättelsen
"Inne i översteprästen...levande Gudens son?"

Ped Sub 16

Berättaren: Jesus lyfter huvudet och möter Kajafas blick och
säger: -Ja det är jag.

90 (B)

Org.

HV Princ 8

Kajafas blir ursinnig och sliter sina kläder i ilska. - Skicka honom till Pontius Pilatus som kan döma
honom till döden, befäller han.

Under tiden har Petrus smugit efter in på översteprästens gård för att se vad som händer med Jesus.
På innergården finns mycket folk. Några soldater står och värmer sig vid en eld. En av dem tittar
misstänksamt på Petrus och frågar: - Tillhör inte du den där Jesus. Du var väl med i Getsemane? Nu
blir Petrus rädd och skakar på huvudet: - Nej, jag vet inte vem han är.

18 (A)
♩ = 60

Org.

HV Princ 8

Någon säger: - Ni har ju samma dialekt, ni kommer nog från samma stad? Petrus drar sig bakåt. - Nej, har jag sagt. Jag har aldrig sett honom förut!

(B)

92 ♩ = c. 100

Org. + Okt 4

Efter en liten stund kommer en soldat till och säger: Du där, är inte du en av Jesu lärjungar? Petrus blir livrädd att de ska fånga honom också och han svär och skriker: - Sluta nu. Jag har inget med den där Jesus att göra!

(C)

93

Org. + Okt 2

Just då gal en tupp

(D) SV Regal
(eller annan hes och ful stämma)

95

Org.

och Petrus kommer ihåg vad Jesus hade sagt. "Innan tuppen har galt ska du tre gånger ha förnekat att du känner mig." Petrus springer därifrån och gråter. Han som skulle vara modig, svek sin bästa vän.

(E) Petrus gråter

96 $\text{♩} = 72$

Org. *HV Princ 8*

100

Org.

Berättaren: Pontius Pilatus, som arbetar åt självaste kejsaren, förhör Jesus men tycker inte att Jesus verkar särskilt farlig. Samtidigt förstår Pontius Pilatus att om han skulle släppa Jesus fri får han hela Stora rådet emot sig. Listigt låter han därför hämta en farlig fånge som heter Barabbas

19 **(A)**

Org. *SV rörplenum*

för att låta folket välja vilken de vill ha fri. - Vilken av fångarna vill ni att jag ska släppa fri, ropar han ut till folkmassorna, Jesus från Nasaret som kallar sig Judarnas kung,

(B) Adagio $\text{♩} = 40$

105 *RP Solo Rörstämma*

Org. *HV Fl 8*

eller Barabbas, dömd för mord och upplopp?

20 $\text{♩} = c. 100$

Org.

SV Rörplenum + mixtur

Pilatus förväntar sig att folket ska ropa Jesus, men vad händer...?

21 **Jesus eller Barabbas**

$\text{♩} = 68$ $\text{♩} = 96$

Org.

HV solo 8

SV Rörplenum + mixtur

RP F18

113 $\text{♩} = 68$ $\text{♩} = 96$ $\text{♩} = 68$

Org.

HV solo 8

RP F18

SV Rörplenum + mixtur

HV solo 8

RP F18

119 $\text{♩} = 96$

Org.

SV Rörplenum + mixtur

HV solo 8

RP F18

SV Rörplenum + mixtur

+ SV/Ped

Org. *SV Rörplenum + mixtur*

Berättaren: Folket vill ha Barabbas fri! Men vad ska jag då göra med Jesus, frågar Pilatus häpen.

- Korsfäst honom, (Ett hemskt ackord kan spelas) ropar någon och andra stämmer in. Korsfäst honom! Korsfäst honom! Jesus får själv bära sitt kors genom Jerusalems gator upp mot Golgata kulle där den hemska avrättningen ska ske. Hans vänner gråter och hans fiender hånar honom. Vägen som han går med tunga steg har kallats Via Dolorosa, lidandets väg.

22 **Via Dolorosa**

$\text{♩} = 60$

Org. *Solostämman ad lib*

SV Fl 8 + 4

Korsmotivet

Solostämman ad lib

Org. *rit.*

23

A

Berättaren: Med stora spikar korsfäster soldaterna Jesus.

(Använd musiken här intill, eller ha en hammare och en plankbit till hands för att illustrera hammarlagen.)

Org. *SV Rörplenum + mixtur*

Atonala cluster Tungas hammarslag med knytnäven

Långsamt rinner kraften ur honom. Efter många timmar orkar inte Jesus mer. På långfredagens eftermiddag ger han upp. Med en sista förtvivlad suck dör Jesus.

(B)

136 Jesus dör.

Org. HV Princ 8

The score for 'Jesus dör.' is written for organ. It consists of three staves: a grand staff (treble and bass clefs) and a separate bass staff. The music is in 2/4 time and begins with a circled 'B' above the staff. The tempo is marked 'Långsamt' (Ad libitum). The piece ends with a final chord in the grand staff and a whole rest in the separate bass staff.

Åskan mullrar otäckt.

(24) (A)

Org. Åskan mullrar

Ped Sub 16 Untersatz 32 (64)

The score for 'Åskan mullrar' is written for organ. It consists of three staves: a grand staff (treble and bass clefs) and a separate bass staff. The music is in 2/4 time and begins with a circled '24' and '(A)'. The piece is marked 'Ped Sub 16 Untersatz 32 (64)'. The grand staff contains whole rests, while the separate bass staff contains a rhythmic pattern of eighth notes.

I templet inne i stan är tusentals människor samlade till påskfest. Precis samtidigt som Jesus dör slits det stora tunga draperiet i dörröppningen in till det allra heligaste, mitt itu uppifrån och ända ner.

(B) Förlåten brister!
RP Fl 8 + Nasat 1 1/3

140

Org. accel.

The score for 'Förlåten brister!' is written for organ. It consists of three staves: a grand staff (treble and bass clefs) and a separate bass staff. The music is in 2/4 time and begins with a circled 'B' and the tempo marking 'Förlåten brister!'. The piece is marked 'RP Fl 8 + Nasat 1 1/3'. The tempo is marked 'accel.'. The music features triplets in both the treble and bass staves of the grand staff.

Alla stirrar chockade mot öppningen. Är det Gud själv som öppnat vägen för varje människa rakt in till det allra heligaste, till Gud själv? En och annan börjar tänka att Jesu död inte var meningslös utan rymdes i Guds fantastiska plan.

(C) Guds fantastiska plan

141 a tempo 3 = 50

Org. RP Fl 8 + Nasat 1 1/3 HV Fl 8, 4

The score for 'Guds fantastiska plan' is written for organ. It consists of three staves: a grand staff (treble and bass clefs) and a separate bass staff. The music is in 2/4 time and begins with a circled 'C' and the tempo marking 'a tempo'. The piece is marked 'RP Fl 8 + Nasat 1 1/3' and 'HV Fl 8, 4'. The tempo is marked '3 = 50'. The music features triplets in both the treble and bass staves of the grand staff.

Org.

147 *rit.* (D)

Silence!

Jesu vänner vill ge Jesus en fin begravning. En av dem, Josef från Arimataia, har låtit hugga ut en fin klippgrav. Där kan de lägga Jesus. De tar ner honom från korset. Tvättar av blod och smuts och sveper kroppen i fint vitt linnetyg. Försiktigt lägger de honom i graven. En stor sten rullas framför ingången. (Kan illustreras med några toner, en kromatisk skala till exempel.)

Men överstepräster och de skrifflärda är ännu inte helt nöjda. De är rädda att lärjungarna ska smyga till graven om natten och plocka bort kroppen, gräva ner den och sedan påstå att Jesus har uppstått. Vilket kaos skulle inte en sådan lögn kunna skapa i staden, tänker de. Därför beslutas att graven ska förseglas och bevakas av vakter.

25 (A) Påskmorgon

♩ = 50

Org.

HV Svag 8-fots-stämma

Berättaren: Tidigt på söndagsmorgonen går tre kvinnor nerför Olivberget in mot staden Jerusalem. De är på väg mot graven med kryddor och oljor. De pratar med varandra om Jesus och allt hemskt som hänt. De ser solens första strålar gå upp. De kommer in i trädgården där graven finns och känner doften av blommor i den tidiga vårmorgonen. Så ser de graven. De stannar och bara gapar av förvåning.

Org.

155 (B) *Musiken startar före läsningen och håller på fram till "...gapar av förvåning."*

HV Svag 8-fots-stämma

Vakterna ligger avsvimmade och stenen är bortrullad. Vad har hänt?

(C) *SV Tutti (SV stängd)*
SV/Ped

160

Org. *pp* *Långsamt, accel.* *ff*

Kvinnorna skyndar fram och tittar in i graven. Jesus kropp är borta! Bara de vita linnebindlarna ligger prydligt ihoprullade där inne. Så hör de någon bakom sig. De vänder sig om och ser två änglar. Blyga sänker de blicken mot marken. En av änglarna säger: - "Varför söker ni den levande här bland de döda? Han är inte här, han har uppstått."

(26) ♩ = c. 100

Org. *HV plenum*

Äntligen börjar kvinnorna förstå vad som har hänt. Var det inte precis detta Jesus hade förutsagt?

Att han skulle dödas, men uppstå efter tre dagar. Gud hade inte övergett honom.

Över kvinnornas ansikten sprider sig ett stort leende. Glädjen bubblar i kroppen när de springer tillbaka för att berätta alltsammans för lärjungarna. Jesus är inte död. Han lever igen. Guds kärlek är starkare än till och med döden!

27 Påsk!

♩. = 50

Org.

HV stort plenum, forte

Org.

172

Org.

179

186

Org.

Musical score for measures 186-191. The system includes three staves: a grand staff (treble and bass clefs) and a separate bass clef staff. The key signature is two sharps (F# and C#). Measure 186 starts with a half note G4 in the treble and a whole note chord (F#3, C#4) in the bass. The grand staff continues with eighth and sixteenth notes. Measure 191 features a triplet of eighth notes (B3, A3, G3) in the bass clef staff.

192

Org.

Musical score for measures 192-198. The system includes three staves: a grand staff (treble and bass clefs) and a separate bass clef staff. The key signature is two sharps. Measure 192 begins with a half note B4 in the treble and a whole note chord (F#3, C#4) in the bass. The grand staff continues with eighth and sixteenth notes. Measure 198 features a half note G4 in the treble and a whole note chord (F#3, C#4) in the bass.

199

Org.

$\text{♩} = 68$

Sw p

(B)

Musical score for measures 199-203. The system includes three staves: a grand staff (treble and bass clefs) and a separate bass clef staff. The key signature is two sharps. Measure 199 starts with a half note G4 in the treble and a whole note chord (F#3, C#4) in the bass. A circled 'B' is above the first measure. The tempo marking is quarter note = 68. The dynamic marking is *Sw p*. The grand staff continues with eighth and sixteenth notes. Measure 203 features a half note G4 in the treble and a whole note chord (F#3, C#4) in the bass.

204

Org.

Musical score for measures 204-209. The system includes three staves: a grand staff (treble and bass clefs) and a separate bass clef staff. The key signature is two sharps. Measure 204 begins with a half note G4 in the treble and a whole note chord (F#3, C#4) in the bass. The grand staff continues with eighth and sixteenth notes. Measure 209 features a half note G4 in the treble and a whole note chord (F#3, C#4) in the bass.

209

Org.

214

Org.

$\text{♩} = 50$

HV stort plenum, forte

220

Org.

227

Org.

234

Org.

Musical score for organ, measures 234-238. The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. The right hand has a melodic line with eighth and sixteenth notes. The left hand has a bass line with chords and single notes.

239

Org.

Musical score for organ, measures 239-243. The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. The right hand has a melodic line with eighth and sixteenth notes. The left hand has a bass line with chords and single notes.

244

Org.

rit.

Musical score for organ, measures 244-248. The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. The right hand has a melodic line with eighth and sixteenth notes. The left hand has a bass line with chords and single notes. The piece ends with a double bar line.

Efteråt passar det bra med ett samtal om hur man kunde höra vad orgeln berättade.